

Djuravdelningen

Bilaga till checklista - Sällskapsdjur

Fastställd den 13 december 2022

Innehåll

Inledning	4
Sdjur 1. Finns det tillstånd enligt 6 kap. 4 § djurskyddslagen	4
Sdjur 2. Tillsyn sker av djuret/djuren i tillräcklig omfattning	5
Sdjur 3. Kraven avseende social kontakt eller att djuret/djuren ska hållas åtskilda är uppfyllt	6
Sdjur 4. Klor/klövar inspekteras regelbundet och klipps vid behov	6
Sdjur 5. Djurets/djurens hull är godtagbart	6
Sdjur 6. Djuret/djuren hålls tillfredställande rena och får nödvändig pälsvård	7
Sdjur 7. Sjuka/skadade djur ges nödvändig vård	7
Sdjur 8. Djuren hålls i en miljö som är anpassad till djurslaget	7
Sdjur 9. Utrymmen för djuret/djuren har mått enligt gällande föreskrifter	8
Sdjur 10. Utrymmet är rymningssäkert. Mellanrum i galler, nät och andra anordningar är konstruerade och anpassade till djuret/djuren så att de inte kan tränga sig ut eller fastna	8
Sdjur 11. Burförbudet för hund och katt följs av djurhållaren	8
Sdjur 12. Kraven kring uppbindning av djur inomhus och utomhus är uppfyllda	9
Sdjur 13. Förbudet mot stackelhalsband efterlevs av djurhållaren	9
Sdjur 14. Balkong som är belägen mer än fem meter över marken, där katter vistas ensamma, är försedd med nät eller liknande för att förhindra katten från att falla ner	10
Sdjur 15. Digivande tikar och digivande honkatter har tillgång till en lugn och ostörd plats för sig och ungarna	10
Sdjur 16. Djuret/djuren hålls i ett klimat som är anpassat efter varje djurs behov och till djurhållningsformen. Djuret/djuren utsätts endast tillfälligtvis för luftföroreningar	10
Sdjur 17. Artificiell belysning finns så att tillsyn och vård kan ske utan svårigheter	11
Sdjur 18. Kravet på insläpp av dagsljus är uppfyllt	11
Sdjur 19. Fönster, belysningsanordningar och elinstallationer som djuren kan nå har skydd eller är utförd så att skaderisk inte föreligger	11
Sdjur 20. Buller i djurutrymmet har en godtagbar nivå och frekvens	12
Sdjur 21. Djuren ges möjlighet till ett lugnt och naturligt intag av foder och vatten	12
Sdjur 22. Djuret/djuren ges foder som garanterar en tillräcklig, allsidig och välbalanserad näringstillförsel	12
Sdjur 23. Djuret/djuren har fri tillgång till rent dricksvatten	13
Sdjur 24. Kaniner/gnagare har tillgång till gnagmaterial	13

Sdjur 25. Förvaringsutrymmena hålls tillfredställande rena och renhållning av kattlåda/bur/akvarium/terrarium sker med sådant intervall att en god hygien upprätthålls.....	13
Sdjur 26. Rastning av hund sker regelbundet i lämplig utsträckning	14
Sdjur 27. Djur som hålls utomhus har ett efter sitt behov anpassat skydd mot stark värme, nederbörd, fukt, blåst och kyla	14
Sdjur 28. Endast djur lämpade för utevistelse under den kalla årstiden hålls utomhus permanent under vintertid	15
Sdjur 29. Kraven på rastgårdens utformning är uppfyllda.....	15
Sdjur 30. Då utomhustemperaturen är under noll ges djur som permanent vistas utomhus ljummet vatten minst 2 gånger per dygn	16
Sdjur 31. Kraven kring avel är uppfyllda	16
Sdjur 32. Kravet följs avseende att djurungar inte skiljs från modern annat än temporärt, så länge de behöver hennes mjölk och omvårdnad	17
Sdjur 33. Övriga brister	17

Inledning

Denna vägledning är beslutad av Jordbruksverket och ger information om hur bestämmelserna som rör djurens välfärd bör kontrolleras. Dokumentet ger också vägledning i hur föreskrifterna bör tolkas och tillämpas i praktiken. En vägledning är dock inte juridiskt bindande och Jordbruksverket saknar möjlighet att besluta om bindande instruktioner för länsstyrelsens kontrollpersonal. Vägledningen beskriver lämpliga sätt att kontrollera att bestämmelserna följs. Det kan dock finnas andra kontrollåtgärder som också är lämpliga.

Observera att all text rörande i hund och katt i denna bilaga är inaktuell. För vägledning för kontrollmyndigheter om hund och katt se separata bilagor för respektive djurslag.

Vägledningens utformning

Vissa kontrollpunkter innehåller en mer fördjupad bakgrundsbeskrivning. Detta för att åstadkomma en mer samstämmig uppfattning om hur föreskrifterna är avsedda att tolkas och tillämpas.

Hänvisningar till författningstext anges inte i denna vägledning, utan dessa finns i stället i checklistan för djurskyddskontroller vid respektive kontrollpunkt. (I checklistan finns hänvisningar till L102 och till de allmänna bestämmelserna i L80. För respektive djurslag finns ytterligare detaljregler i djurslagsspecifika kapitel.) Checklistan kan du ladda ner från Jordbruksverkets hemsida.

Kontrollpunkterna i denna vägledning är till skillnad från kontrollpunkterna i checklistan lagda i nummerordning. Detta för att göra det lättare att hitta i vägledningen.

Sdjur 1. Finns det tillstånd enligt 6 kap. 4 § djurskyddslagen

Kontrollera:

- Antalet djur som hålls samt om det kan krävas tillstånd när det gäller uppfödning, upplåtande, försäljning, förvaring eller utfodring av djur.
- Om det redan finns ett tillstånd kontrollera att villkoren för tillståndet är uppfyllda.
- Om det behövs ett sådant tillstånd, och ett sådant inte redan finns, informera djurhållaren om kravet och lämna/skicka sedan ut en ansökningsblankett.
- Om kontrollen genomförs i syfte att kontrollera om ett tillstånd kan utfärdas eller inte: Kryssa i rutan ”Ja” om ett tillstånd kommer att ges och fyll i datumet för när detta är utfärdat sedan. Kryssa i rutan ”Nej” om det inte kan ges ett tillstånd, och ge en motivering för varför tillstånd inte kan utfärdas.

- Kryssa i rutan ”Ej aktuell” i checklistan om ett tillstånd inte behövs för den aktuella djurhållningen.

I och med att tjänstedirektivet trädde i kraft den 27 december 2009 kommer alla godkännanden som sker efter detta datum att gälla tills vidare. Länsstyrelsen ska fatta beslut om godkännandet inom en viss i förväg fastställd tid, samt skicka ut ett mottagningsbevis (bekräftelsebrev) när en fullständig ansökan har kommit in. En nyhet i svensk förvaltning är regeln om så kallat tyst beviljande som gäller som huvudregel enligt tjänstedirektivet. Tyst beviljande innebär att om en myndighet inte har fattat beslut i ett tillståndsärende inom den angivna tiden för handläggningen så anses tillståndet/godkännandet beviljat. Ett beslut om tillstånd/godkännande kan bara återkallas om eventuella villkor i beslutet inte uppfylls och under förutsättning att det i beslutet finns ett återkallelseförbehåll.

Sdjur 2. Tillsyn sker av djuret/djuren i tillräcklig omfattning

Kontrollera:

- Rutinerna för hur och hur ofta tillsyn sker av djuret/djuren.
- Om det finns djur som har obehandlade sår eller ett avvikande beteende.
- Iakttäta djuren och diskutera eventuella avvikelser med djurhållaren. Är det du iakttagit något som djurhållaren själv uppmärksammat tidigare? Vad beror det avvikande beteendet eller skadorna hos djuren på?

Det är viktigt att tillsynen anpassas efter den djurhållning som bedrivs och sker så grundligt att brister och missförhållanden snabbt upptäcks. Det är inte lämpligt att ha sin hund eller katt på en gård där man inte bor och sedan bara åka dit en gång per dygn för att se till hunden/katten och ge den mat. Hundar är utpräglade flockdjur som bör ha någon form av sällskap de flesta av dygnets timmar. Det har påpekats att det kan vara svårt att hålla tillsyn över ladugårdskatter, men djurhållaren ska ge dem mat regelbundet och måste veta hur många katter han har och begränsa deras fortplantning. Om man har många katter som får fortplanta sig som de vill, får man dels problem med inavel och dels problem med att känna igen sina katter och får då svårt att veta om någon katt försvinner eller om någon individ kan ha blivit sjuk eller skadad. Det är också viktigt att man har katter som är så tama att man kan hantera dem, speciellt om de blir sjuka.

Sdjur 3. Kraven avseende social kontakt eller att djuret/djuren ska hållas åtskilda är uppfyllt

Kontrollera:

- Att social kontakt sker genom sällskap av artfrände eller människa, eller i vissa speciella fall även genom sällskap av andra djur. De flesta av våra sällskapsdjur umgås gärna med människor, men behovet av social kontakt kan även anses uppfyllt om den lever med en artfrände som den fungerar ihop med.
- Om djurhållaren ska föra ihop individer som inte känner varandra ska djuren hållas under uppsikt ett tag för att se att det fungerar bra. Tidpunkten för, och tillvägagångssättet vid, sammanförandet av djur till par eller grupp ska väljas med hänsyn till djurens art och ålder så att risken för osämja minimeras.
- Att djur som visar aggressivitet inte förts samman i förvaringsutrymmen. Guldhamstrar, som vanligen är aggressiva mot artfränder, ska hållas ensamma från det att de börjar visa aggressivitet mot varandra. Varken hundar eller katter som inte gillar varandra kommer inte att ”göra upp” om vem som bestämmer, utan de kommer att fortsätta att bråka med varandra. Katter har dessutom inga bra signaler för att blidka varandra efter en konflikt, utan de försöker bara undvika varandra vilket kan vara svårt i ett begränsat utrymme. Det är därför viktigt att djurhållaren vet att djuren fungerar tillsammans innan man lämnar dem ensamma.
- Om djur hålls ensamma diskutera då med djurhållaren hur behovet av social kontakt uppfylls för djuret/djuren.

Sdjur 4. Klor/klövar inspekteras regelbundet och klipps vid behov

Kontrollera:

- Hur klorna ser ut. Sker tillsynen av klorna i tillräcklig omfattning och klipps de vid behov? Detta gäller både hundar, kaniner, vissa gnagare samt ibland även för vissa innekatter.

Sdjur 5. Djurets/djurens hull är godtagbart

Kontrollera:

- Om det/de aktuella djuren har ett godtagbart hull med tanke på djurslag/ras och om djuren får foder i rätt mängd. Djuren får varken bli för magra eller feta på grund av felaktig utfodring. Det blir allt vanligare att våra sällskapsdjur blir för feta på grund av att de får för mycket och/eller olämplig mat. Feta djur löper större risk att bli sjuka och fetman minskar även deras prestationsförmåga.

Sdjur 6. Djuret/djuren hålls tillfredställande rena och får nödvändig pälsvård

Kontrollera:

- Hur djuret/djuren ser ut och diskutera skötselrutinerna tillsammans med djurhållaren. Det är inte möjligt att kräva att djuren ska vara rena hela tiden. Med tillfredställande rena, menas exempelvis att en hund får vara lerig om den nyss har varit i hundgård eller på promenad men att den ska torkas/tvättas av om den blir alltför smutsig eller få möjlighet att torka.
- Att inte avföring finns i djurets päls. Avföring i pälsen är normalt inte acceptabelt på en vuxen hund, medan valpar kan råka ha det om de lagt sig i avföring i valpboxen. Avföringen ska dock tvättas eller torkas bort så att det inte ger upphov till obehag för valpen.
- Att djur som har en sådan lång eller ullig päls att de inte själva kan hålla sig rena, ska ges pälsvård. Pälsen ska skötas så att det inte uppkommer tovor. Det är irriterande för djur att ha tovig päls och tovor irriterar även huden. Under tovor kan det bli eksem och infektioner samt att det blir lättare för ohyra att få fäste där.

Sdjur 7. Sjuka/skadade djur ges nödvändig vård

Kontrollera:

- Att behandling ges till djur som är sjuka/skadade. Djur med allvarliga skador eller sjukdomar och som inte är behandlingsbara ska avlivas på ett ur djurskyddssynpunkt acceptabelt sätt.
- Vilken veterinär anlitas/brukar anlitas.
- Om inga djur är sjuka eller skadade vid kontrolltillfället, så bör rutan ”Ej aktuellt” i checklistan kryssas i.

Sdjur 8. Djuren hålls i en miljö som är anpassad till djurslaget

Kontrollera:

- Vad som krävs för varje specifikt djurslag som du ska inspektera innan kontrollen.

Att varje djur har de förutsättningar som måste vara uppfyllda för att tillgodo se just det djurslaget/djurets specifika behov. Exempelvis ska marsvin ha en burinredning där djuren har möjlighet att söka skydd. Guldhamstrar, dvärghamstrar, gerbiler, taggmöss, chinchillor och degusråttor ska ha en bolåda fylld med rent och torrt

bomaterial. Chinchillor ska ha tillgång till sandbad, bestående av ren och finkornig sand, samt sitthyllor eller sittgren o s v.

Sdjur 9. Utrymmen för djuret/djuren har mått enligt gällande föreskrifter

Kontrollera:

- Att utrymmena är acceptabla och minst i enlighet med måttbestämmelserna.

Förvaringsutrymmen för hundar och katter som var i bruk före den 1 maj 2008 och som uppfyllde kraven som fanns då omfattas av övergångsbestämmelserna i L102. De nya måtten för dessa utrymmen börjar gälla från och med den 1 maj 2013. Om det till rastgården finns boxar, som fanns före 1 maj 2008, behöver de inte byggas om förrän vid ny-, till- eller ombyggnad.

Sdjur 10. Utrymmet är rymningssäkert. Mellanrum i galler, nät och andra anordningar är konstruerade och anpassade till djuret/djuren så att de inte kan tränga sig ut eller fastna

Kontrollera:

- Att mellanrum i galler, nät och andra anordningar är konstruerade och anpassade till djuret/djuren så att de inte kan tränga sig ut eller fastna.
- Att material och infästningar i galler, nät och andra anordningar är anpassade till förvaringsutrymmets storlek och till djurens storlek, styrka och eventuella gnagbenägenhet.

Sdjur 11. Burförbudet för hund och katt följs av djurhållaren

Kontrollera:

- Att hundar/katter ges möjlighet till rörelsefrihet, möjlighet att reglera temperatur genom att lägga sig på olika ytor samt möjlighet att utföra naturliga beteenden. Detta blir omöjligt vid burförvaring av hund och katt.
- Att inga burar används som förvaringsutrymme för hundar eller katter i den aktuella djurhållningen och om det skulle finnas burar diskutera med djurhållaren när och på vilket sätt dessa används.

Uppllys gärna djurhållaren om burförbudet i samband med kontrollen. Man kan låta hunden få använda en bur som en sovplats, men man får då aldrig stänga dörren till buren. Hunden ska i så fall kunna gå in och ut ur buren som den vill.

Sdjur 12. Kraven kring uppbinding av djur inomhus och utomhus är uppfyllda

Kontrollera:

- Att djuren inte hålls bundna inomhus.
- Att katter inte hålls bundna. Man kan använda koppel på en inne katt för att den ska få möjlighet att uppleva utemiljö, men den får inte lämnas bunden med eller utan tillsyn.
- Att vid tillfällig uppbinding hålls hunden bunden som längst två timmar per dygn och endast på ett sådant sätt att det inte utgör en skaderisk för hunden. Detta gäller även uppbinding i löplina. Det är inte lämpligt att binda hunden vid skrotbilar eller andra saker som hunden kan skada sig på. Att hålla hunden eller katten ”bunden” är inte lika med att gå ut med eller hålla den i koppel.
- Om du kan se någon form av uppbidningsanordning. Diskutera med djurhållaren om uppbinding av hunden brukar ske och i så fall på vilket sätt och i vilken omfattning detta i så fall sker. Utifrån djurhållarens svar får man sedan dra slutsatsen om svaret låter rimligt med tanke på hur situationen ser ut. Om det kommit in en anmälan om att hunden/hundarna står uppbundna inomhus eller permanent utomhus kan fler oanmälda kontroller behöva ske på fastigheten om man kan misstänka att detta inte följs i enlighet med föreskriften.

Man får hålla hunden uppbunden två timmar per dygn utomhus på ett sådant sätt som inte utgör någon skaderisk för hunden. Detta gäller både om man binder den i löplina eller på annat sätt t.ex. i koppel en stund utanför affären.

Sdjur 13. Förbudet mot stackelhalsband efterlevs av djurhållaren

Kontrollera:

Vilken typ av halsband hunden/hundarna har och informera djurhållaren om förbudet. Stackelhalsband är ett halsband med taggar som skärper verkan av halsbandet och som används t ex för att förhindra att hunden drar. Det nyper till när det dras åt och taggarna tränger in mot huden. Förbudet har kommit till för att halsbandet orsakar onödigt lidande och det finns andra metoder att förhindra t ex att hunden drar i kopplet som inte är så skarpa. Även elhalsband och osynliga elstängsel är förbjudna.

Sdjur 14. Balkong som är belägen mer än fem meter över marken, där katter vistas ensamma, är försedd med nät eller liknande för att förhindra katten från att falla ner

Kontrollera:

- Om katten/katterna har möjlighet att kunna vistas ensamma på balkongen. Är balkongen i så fall in nätad eller på annat sätt skyddad så katten/katterna inte kan falla ner? Finns det ett behov i den aktuella situationen att ha nät eller liknande?

Varje år händer det att katter ramlar ner från balkonger och skadar sig. Risken att katten t ex börjar balansera på balkongräcket bedöms vara större om ingen har uppsikt över katten.

Sdjur 15. Digivande tikar och digivande honkatter har tillgång till en lugn och ostörd plats för sig och ungarna

Kontrollera:

- Att hunden/katten har en fredad plats t ex ett särskilt rum eller vrå, där de får vara ifred från barn, andra djur och allt annat som kan vara störande för dem då de ska dia sina ungar.

Sdjur 16. Djuret/djuren hålls i ett klimat som är anpassat efter varje djurs behov och till djurhållningsformen. Djuret/djuren utsätts endast tillfälligtvis för luftföroreningar

Kontrollera:

- Vad som krävs för varje specifikt djurslag som du ska inspektera innan kontrollen.
- Att varje typ av djurslag har de olika förutsättningar som måste vara uppfyllda för att kunna tillgodo se just det djurslaget/djurets specifika behov av exempelvis temperatur, ljus, luftfuktighet etc.
- Hur ventilationen fungerar i djurutrymmet samt hur renhållningen sköts. Riktvärdena är så högt satta att det vid en normal och bra djurhållning inte ska vara några problem att efterleva dem. Om ammoniakhalten överstiger 10 ppm

så känns det tydligt. Koldioxid är luktlös, men orsakar huvudvärk hos människa vid för höga värden.

- Att en eventuell mätning görs där djuren vistas. Djuren har luktorganet nära marken så mät därför exempelvis någon/några decimeter ovanför marken där det aktuella djuret/djuren befinner sig.

Sdjur 17. Artificiell belysning finns så att tillsyn och vård kan ske utan svårigheter

Kontrollera:

Att belysning finns och är tillräcklig för att tillsyn av djuren kan ske utan svårigheter oavsett tid på dygnet. Belysningen måste ge tillräckligt med ljus för att sår eller andra typer av skador på djuren ska kunna upptäckas.

Sdjur 18. Kravet på insläpp av dagsljus är uppfyllt

Kontrollera:

- Att det finns fönster för ljusinsläpp. Det finns inga krav på att varje box där hundar/katter hålls ska ha fönster, men har man täta väggar i boxarna så måste varje box ha fönster för att alla ska få tillgång till dagsljus. Om fönstren placeras så att djuren kan se ut blir det också en miljöberikning. Dock får inte detta medföra att djuren utsätts för starkt solljus utan att de kan uppsöka skugga.

Sdjur 19. Fönster, belysningsanordningar och elinstallationer som djuren kan nå har skydd eller är utförd så att skaderisk inte föreligger

Kontrollera:

- Att belysning, fönster och elinstallationer är skyddade så att djuret/djuren inte kan komma till skada. I bostäder är det inte meningen att man ska ställa orimliga krav som exempelvis skydd för fönster eller att man ska ta bort alla el-sladdar i vardagsrummet, men djurhållaren ska ändå göra det han/hon kan för att djuren inte skadar sig även i bostaden. Det är speciellt viktigt att skydda unga individer samt kaniner och gnagare som är nyfikna och som kanske tuggar på allt.

Sdjur 20. Buller i djurutrymmet har en godtagbar nivå och frekvens

Kontrollera:

Bullernivån med ljudnivåmätare om du tycker att miljön där djuren hålls är bullrig och anpassa mätningen efter vart bullret kommer ifrån. Ljudnivån mäts från de platser där djuren kan vistas.

Sdjur 21. Djuren ges möjlighet till ett lugnt och naturligt intag av foder och vatten

Kontrollera:

- Att fodret innehåller tillräckligt med och rätt sorts näring för det enskilda djuret. En hårt arbetande hund behöver mycket energi för att orka arbeta, medan en äldre katt som mest ligger och vilar inte behöver så energirik mat.
- Att djuret/djuren ges möjlighet att äta och dricka i en lugn miljö utan att bli störda eller stressade av andra djur eller av människor.
- Om flera djur utfodras tillsammans ska de kunna äta sin mat utan att störas för mycket av de andra djuren. De ska kunna få i sig sin ranson relativt lugnt och utan att bli bortjagade av någon annan. Om man har flera katter tillsammans och det är någon som är lågrankad och rädd kan det hända att den katten inte vågar gå ner på golvet och äta eftersom den är rädd för mera högt rankade katter. Det kan då vara nödvändigt att sprida ut matplatser, viloplatser och kattlådor på flera olika ställen. Kontrollera så att dessa aspekter är uppfyllda utifrån vilken typ av djurhållning du kontrollerar.

Sdjur 22. Djuret/djuren ges foder som garanterar en tillräcklig, allsidig och välbalanserad näringstillförsel

Kontrollera:

- Att varje djur har de förutsättningar som måste vara uppfyllda för att tillgodo se just det djurslaget/djurets specifika näringsbehov. Exempelvis så ska guldhamstrar, dvärghamstrar, gerbiler, brunråttor och möss ha fri tillgång till foder. Marsvin, chinchillor och degusråttor ska ha fri tillgång till grovfoder som hö eller gräs. Marsvin ska dessutom ges daglig tillförsel av vitamin C osv
- Förvaring av djurens foder.
- Hur fodrets kvalitet ser ut.
- Rutiner för hur ofta och när mat ges till djuret/djuren.
- Eventuella rutiner omkring hur ofta mat till djuret/djuren köps in.

Utgå från vad som går att se vid kontrolltillfället. Tyder allt på att djuren är i normalt hull och får vad de behöver i form av foder och vatten av god kvalitet samt att djuren är i god hälsa kan ”Ja” markeras i checklistan. Fetma, avmagring, sjukdomar och dåligt allmän tillstånd kan bero på för mycket eller otillräckligt med foder, undermåligt foder eller till näringssammansättningen obalanserad foderstat. Använd lukt, syn och känsel vid bedömningen av foder och vatten.

Sdjur 23. Djuret/djuren har fri tillgång till rent dricksvatten

Kontrollera:

- Att djuret/djuren har fri tillgång till vatten och hur vattenkvaliteten ser ut. Även om katter inte dricker stora mängder vatten är det viktigt att de har tillgång till vätska. Katter som äter torrfoder har ofta ännu större behov av att ha vatten tillgängligt.

Sdjur 24. Kaniner/gnagare har tillgång till gnagmaterial

Kontrollera:

Hur framtänderna ser ut på kaninen/gnagaren.

Att kaniner/gnagare har tillgång till gnagmaterial som exempelvis grenar med bark, pinnar, rötter och/eller hårda fodermedel såsom knäckebröd, råa rotfrukter etc. Tänderna på kaniner/gnagare växer under hela livet och för att tänderna inte ska bli för långa måste djuren ha möjlighet att slipa dem. Informera även djurhållaren om varför gnagmaterial alltid ska finnas tillgängligt för dessa djurslag.

Sdjur 25. Förvaringsutrymmena hålls tillfredställande rena och renhållning av kattlåda/bur/akvarium/terrarium sker med sådant intervall att en god hygien upprätthålls

Kontrollera:

- Rutiner för renhållning. Renhållningen ska ske i en sådan omfattning så att en god hygien har kunnat upprätthållas. Rengöring av ett förvaringsutrymme och byte av bottenmaterial, strömedel och bomaterial ska ske med sådant intervall att en god hygien upprätthålls. Vatten till vattenlevande djur bör renas kontinuerligt med pump och filteranläggning samt bytas vid behov.
- Att förvaringsutrymmen hålls tillfredställande rena. Man kan inte kräva att t ex en hundbox ska vara ren hela tiden. Djuren drar ofta in grus och annat på

golvet och det måste man tolerera i viss mån. Men det ska gå att se att städning har skett med jämna intervall så att det inte blir för smutsigt. Avföring eller urin är inte acceptabelt på golvet när det gäller vuxna rumsrena hundar, det visar på att hundarna rastas för sällan alternativt är sjuka. Om det finns avföring eller urin utanför kattlådan hos katter så kan det betyda att kattlådan är olämpligt placerad, att den inte är tillräcklig rengjord, rengjord med för skarpluktande medel eller har för grovkornig kattsand.

- Att katterna har tillräckligt med kattlådor och att de hålls rena. Om kattlådorna inte är tillräckligt rena kan det hända att katterna inte vill använda dem utan gör sina behov utanför lådan någon annanstans istället. En frekvent rengöring av kattlådor ger katten möjlighet att utföra deras vanliga renlighetsmönster och gräva ner sin urin och avföring.

Sdjur 26. Rastning av hund sker regelbundet i lämplig utsträckning

Kontrollera:

- Rutiner för rastning av hunden/hundarna.
- Om avföring finns på golvet där hunden/hundarna vistas som kan tyda på att rastning inte sker i lämplig utsträckning.

Det är inte lämpligt att låta en hund ligga ensam under en hel dag medan ägaren jobbar och först bli rastad när ägaren kommer hem efter flera timmar. Som hundägare måste man lösa rastningsfrågan på något sätt. Det är också förkastligt ur social synpunkt att lämna hunden ensam eftersom hunden har så stark flockinstinkt och inte vill vara ensam. Åldern spelar också roll för hur ofta man måste gå ut med hunden, en vuxen hund bör rastas var 6:e timme och en valp måste få gå ut flera gånger om dagen. Man brukar säga att en valp ska få gå ut efter den har sovit, ätit eller lekt, för att den då gärna vill göra ifrån sig. Äldre hundar kan också behöva gå ut på flera korta rastningar, den gamla hunden orkar inte alltid gå så långt men kan ha behov att gå ut lite oftare. Vissa sjukdomstillstånd kan också göra att hunden måste gå ut ofta. Även hundar som hålls i rastgård ska dagligen rastas på annan plats.

Sdjur 27. Djur som hålls utomhus har ett efter sitt behov anpassat skydd mot stark värme, nederbörd, fukt, blåst och kyla .

Kontrollera:

- Att exempelvis bolåda, hundkoja eller annat för djuret/djuren lämpligt skydd finns mot stark värme, nederbörd, fukt, blåst, kyla och eventuellt andra djur.

En hundkoja ska alltid vara isolerad samt väl ventilerad. På sommaren för att skydda mot värmestrålning/solstrålning och på vintern för att behålla värmen. Värmeisolering är nödvändig för att förhindra kondensbildning (fukten har då ingen kall yta att kondensera mot) och ventilationen behövs för att leda bort den från hunden avgivna värmen och fukten. Reglerbar ventilation (t.ex. i form av ventiler, som aldrig får stängas helt) i kombination med värmeisolering ger alltså ett skydd mot kyla och fukt.

Sdjur 28. Endast djur lämpade för utevistelse under den kalla årstiden hålls utomhus permanent under vintertid

Kontrollera:

- Att varje enskilt djur som hålls utomhus har rätt förutsättningar för denna typ av djurhållning.

Det är inte alla djurslag eller individer som klarar av att ständigt vistas ute i en hundgård eller utebur med bara tillgång till en koja, bolåda eller en uppvärmd box under den kalla årstiden. Vissa djurslag och raser är direkt olämpliga att hålla ständigt utomhus. Djurslag såsom exempelvis gnagare får inte hållas vid temperaturer som understiger 0°C. Djur med tjock päls och underull, mindre öron och med en kompakt kropp har förmodligen lättare att hålla en termisk komfort utomhus vid kallt väder än djur som har sämre päls och mindre kompakt kropps. Man måste alltid se till det enskilda djuret och se om den ser ut att klara av kylan eller inte.

Sdjur 29. Kraven på rastgårdens utformning är uppfyllda

Kontrollera:

- Att det finns en eller flera liggplatser (beroende på hund/katt antalet) som är ordentligt upphöjda från marken i enlighet med föreskriften. Hundar tycker om att sitta eller ligga på en utsiktspost och spana över omgivningen och detta bidrar även med att hunden kommer upp ifrån markkylan. Eftersom rastgården även ska tillgodose behovet av skugga, kan en upphöjd liggplats som hunden kan komma under även tjäna som en skuggig viloplats. Katter är väldigt viga och ska därför ha hyllor på olika höjd vilket ger mera utrymme och skänker möjlighet till fysisk aktivitet och utsiktsplatser.
- Att miljöberikning finns. Miljöberikning behövs för att förebygga leda och till att få hunden/katten att bli mer stimulerade till aktivitet. Leksaker kan ge en viss berikning, men fungerar oftast bara under en kort period, det vill säga så länge de är ”nya”.

Sdjur 30. Då utomhustemperaturen är under noll ges djur som permanent vistas utomhus ljummet vatten minst 2 gånger per dygn

Kontrollera:

- Rutiner för vattengiva till djuret/djuren.
- Om endast fruset vatten finns till djuret/djuren vid kontrolltillfället be djurhållaren hämta ljummet vatten att ge till djuren och kontrollera då hur törstiga djuren verkar vara.

Vintertid är det inte tillräckligt, för djur som hålls utomhus, att äta snö för att få sitt vattenbehov tillgodosett. Djur tvingas äta mycket snö för att få i sig tillräckligt med vatten och det går då åt mycket energi för att omvandla snön till vatten. Resultatet blir att de inte får i sig tillräckligt med vätska. Därför ska djur som inte har tillgång till vatten från vattenautomat eller dylikt som erbjuder frostfritt vatten få vatten minst två gånger per dag på sådant sätt att det inte omedelbart fryser.

Sdjur 31. Kraven kring avel är uppfyllda

Kontrollera:

- Att djur med beteendestörningar som överdriven rädsla eller aggressivitet inte används i avel.
- Att djur inte används i avel som har sjukdomar eller funktionshinder som kan nedärvas.
- Att hänsyn tas till nedärvning av recessiva anlag.
- Att tikarna inte fått valpar före 18 månaders ålder.
- Att tiken fått vila tillräckligt mellan kullarna. Om en tik fått två kullar inom 12 månader ska hon vila minst 12 månader innan nästa valpning.
- Att tikar som snittats två gånger inte används i avel.
- Att häckande burfåglar inte ges möjlighet att få fler än två kullar i sträck under en häckningsperiod. (Undantag för om en kull innehållit endast ett fåtal ungar).
- Att en okastrerad gnagare eller kaninhona inte hålls kontinuerligt tillsammans med en könsmogen hane om det innebär att honan utsätts för hälsostörningar på grund av upprepade betäckningar och födslar.

Sdjur 32. Kravet följs avseende att djurungar inte skiljs från modern annat än temporärt, så länge de behöver hennes mjölk och omvårdnad

Kontrollera:

Att djurungar inte tas från sin mamma för tidigt.

Valpar ska vara kvar hos uppfödaren och sin mamma tills de är minst åtta veckor gamla och kattungar får inte levereras förrän vid tolv veckors ålder. Minigriskultingar bör tidigast avvänjas vid tio veckors ålder och kaninungar tidigast vid sex veckors ålder osv.

Diskutera med djurhållaren/uppfödaren vilken ålder djurungarna kommer att levereras till sina nya ägare. Det kan vara mycket svårt att kontrollera så att det följs, men kan dock vara mycket viktigt att informera om då kunskaperna avseende detta ibland brister hos dem som endast tar någon enstaka kull med ungar från sitt sällskapsdjur.

Sdjur 33. Övriga brister

Här noteras i fritext sådana brister man har hittat, men som inte täcks av någon punkt i checklistan